

ДРУГИЙ МІСЯЦЬ ВІЙНИ

Хроніка подій.
Промови та звернення
Президента України
Володимира Зеленського

Харків
«Фоліо»
2022

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Передмова

Ця книга є другим томом проекту, пов'язаного зі створенням хроніки подій гарячої фази війни, яку розпочала Росія проти України 2014 року. Саме тоді, скориставшись тим, що армія та спецслужби нашої країни були майже повністю знищені в часи Януковича, а нова, «майданна» влада ще не контролювала більшої частини процесів у країні, Росія здійснила «бліцкриг» по захопленню Криму через псевдореферендум, з допомогою регулярної армії, що базувалася в Севастополі, та переодягнених військових спільно зі спецслужбами, фактично захопила частину Луганської та Донецької областей, створивши бандитські анклави на території України, і через два тури мінських угод, за допомогою європейців, зафіксувавши їхній статус. Через вісім років, 24 лютого 2022 року почалася нова фаза цієї війни, тотальна, з використанням сучасної зброї, найбільша війна в Європі з часів Другої світової. Війна, яка вже не буде названа майбутніми істориками «локальним конфліктом».

Перший місяць був, я впевнений, найскладнішим і найнебезпечнішим періодом. Саме тоді український народ довів усім, що країна об'єдналася проти ворога, що кількість колаборантів та п'ятої колони, на яких розраховували загарбники, зовсім незначна, а російськомовний Схід України не хоче ні в якому разі бути російською

територією. ЗСУ, яким довіряє український народ, показали себе сучасною армією, яка зупинила «другу армію світу», не давши захопити ані столиці України — Київ, ані першої столиці — Харків.

Саме протягом другого місяця війни відбувся перелом в постачанні зброї з країн НАТО та інших демократичних країн світу. Це стало можливим завдяки системній підтримці головних союзників України — США та Великої Британії, і відкритій дипломатії українського Президента з його відвертими, жорсткими, часто недипломатичними виступами перед парламентами країн світу, які відбулися саме в цей період. Польські друзі, що надали нам свою територію для операцій з отримання та перевезення сучасної військової техніки, тренування українських військових, не стали звертати увагу на постійні погрози Росії, у тому числі і ядерною зброєю.

Саме на другому місяці війни відбулося звільнення півночі України від російських загарбників. Радість перемоги була затьмарена тим, що на звільнених територіях виявили численні факти злочинів ворога проти мирного населення. В агломерації Буча — Ворзель — Ірпінь — Гостомель було виявлено майже дві тисячі тіл вбитих громадян України. Згвалтування, катування, розстріли мирних громадян, які були задокументовані українськими правоохоронцями та журналістами, підтвердили всьому світові звирячий спосіб ведення війни росіянами. На шляху від Стоянки до Бородянки було знищено обстрілами населені пункти, а колони машин з біженцями розстріляні російськими військами, що наступали.

Окрема сторінка історії війни — це подвиг Маріуполя, воїнів 36-ї бригади та полку «Азов», які не залишили місто, продовжували опір, будучи в оточенні під бом-

бардуванням ворога з усіх можливих калібрів та видів озброєння. Знищення мирного міста разом з населенням, блокування гуманітарних колон, насильницьке «фільтрування» мирних жителів міста, знуцання з них, вивезення їх на територію Росії, розділення сімей — це тільки частина жахів, які «запропонувала» російська військова машина українцям.

Українські воїни, зупинивши ворога, змусили його втрачати велику кількість живої сили вбитими та пораненими за кожен метр просування. Техніка ворога знищувалась вщент, а покинута під час відступу давала можливість українським воїнам поповнювати запаси металолому російськими танками та бетеерами, або й передавати не пошкоджену техніку на озброєння власної армії. Саме в той період було влучення української ракети та знищення російських військових кораблів у порту Бердянська, що зупинило перекидання військової техніки в напрямках Запоріжжя та Маріуполя. Але головним успіхом на морі стало знищення поблизу острова Зміїний флагмана російського Чорноморського флоту — ракетного крейсера «Москва» разом з екіпажем. Цей успіх був забезпечений ракетами «Нептун» українського виробництва з допомогою турецьких безпілотників «Байрактар».

Саме в ті дні українська дипломатія досягла чергового успіху — почався складний шлях до вступу України до Євросоюзу. Продовження політики посилення санкцій проти агресора дозволило прийняти чергові пакети санкцій, які суттєво обмежили не тільки паливний російський експорт, а й постачання до Росії технологічного обладнання, засобів зв'язку і багато чого, що призведе російську економіку до суттєвого падіння вже цього року.

Ця війна триватиме ще не один день. Але зрозуміло, що вона закінчиться там і тоді, де вирішить українське керівництво. Україна не поступиться власною територією не тільки станом на 24 лютого цього року, а й станом на 1991 рік, коли була отримана наша незалежність.

Олександр Красовицький

---

25 березня 2022 року

Хроніка подій

- ▶ За минулу добу українські військові знищили 12 танків, 20 одиниць техніки і 9 артилерійських систем ворога; ліквідовано понад 200 окупантів.
- ▶ На Донеччині за минулу добу двоє дітей загинули, троє травмовані внаслідок російських обстрілів.
- ▶ На Луганщині минулої доби загинули п'ять мирних жителів, ще вісім поранені. Протягом ночі російські військові руйнували будинки в Рубіжному, щонайменше двоє людей загинули.
- ▶ За минулу добу окупанти завдали 55 ракетних та бомбових ударів по Харківській області, також зафіксована підвищена активність РСЗВ «Град» та «Ураган» — більш ніж 240 обстрілів.
- ▶ Україна отримала рекордний обсяг гуманітарної допомоги — понад 10 тис тонн.
- ▶ Вночі бійці окремого загону спецпризначення «Азов» знищили 5 вантажівок і 2 бойові машини десанту, а також понад 20 окупантів.
- ▶ В окупованому Херсоні окупанти викрали депутата Корабельної районної ради Дмитра Афанасьєва. Після розгону проукраїнського мітингу Дмитро захистив свою дружину, яку намагалися затримати. За це його жорстоко побили: у лікарні діагносту-

вали численні гематоми та зламані ребра. Через дві години додому до родини прибули з обшуком російські військові. Усіх чоловіків, які були в будинку, затримали. 23 березня в будинку повторно провели обшук та відпустили одного із затриманих, який повідомив про жорстокі катування. Інші затримані чоловіки досі в полоні, над ними продовжують знущатись.

- ▶ У селі Калинівці Фастівського району Київщини внаслідок обстрілу російських військ сталося влучання боєприпасів в нафтобазу з подальшим загорянням.
- ▶ ЗСУ звільнили село Лук'янівку під Києвом, знищено опорний пункт росіян, вбито 40 окупантів.
- ▶ З початку війни ЗСУ захопили щонайменше 117 російських танків. Наразі в ЗСУ вже більше танків, ніж було на початку війни — Forbes, Орух.
- ▶ Загальні бойові втрати противника з 24 лютого по 25 березня орієнтовно становили: особового складу — близько 16 100; танків — 561; бойових броньованих машин — 1625; артилерійських систем — 291; РСЗВ — 90; засобів ППО — 49; літаків — 115; гелікоптерів — 125; автомобільної техніки — 1089; кораблів / катерів — 5; цистерн з ПММ — 72; БПЛА оперативно-тактичного рівня — 53; спеціальної техніки — 18.
- ▶ У Харкові окупанти обстріляли з артилерії та «Градів» міську поліклініку, де видавали гуманітарну допомогу, четверо мирних жителів вбито.
- ▶ Маріупольська міська рада повідомила, що в Драматичному театрі внаслідок бомбардування російським літаком загинуло близько 300 мирних жителів.

- ▶ З початку війни СБУ затримала понад 350 учасників ворожих ДРГ.
- ▶ У Чорнобаївці під Херсоном ЗСУ ліквідували командування 49-ї армії ЗС РФ генерал-лейтенанта Якова Резанцева.
- ▶ ЗСУ ліквідували в Маріуполі полковника 810-ї окремої гвардійської бригади морської піхоти Чорноморського флоту Олексія Шарова.
- ▶ Американська компанія Махар Technologies показала супутникові знімки знищеного ЗСУ в порту окупованого Бердянська російського великого десантного корабля «Саратов».
- ▶ Від початку війни російські військові зруйнували та пошкодили щонайменше 59 споруд духовного значення, не враховуючи прилеглих будівель, у щонайменше 8 областях, повідомила Державна служба з етнополітики та свободи совісті. За даними відомства, руйнується в середньому дві споруди на день.
- ▶ По Вінниці окупанти завдали ракетного удару.
- ▶ У Маріуполі окупанти зруйнували Дитячий реабілітаційний центр, який було збудовано восени 2021 року спільно з Європейським інвестиційним банком.
- ▶ Україна, Польща та Литва заснували спільну робочу групу, що буде займатися розслідуванням воєнних злочинів, скоєних російськими військами в Україні.
- ▶ ООН отримала дані, що підтверджують існування масових поховань загиблих від російських обстрілів в оточеному Маріуполі, повідомила голова Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні Матильда Богнер.

- ▶ У п'ятницю було евакуйовано гуманітарними коридорами 7 331 людину, всього за тиждень — 37 606 осіб.
- ▶ На Донецькому та Луганському напрямках ЗСУ відбили 9 атак російських військ. Знищено 8 російських танків, 17 одиниць броньованої та 11 одиниць автомобільної техніки противника. Загальні втрати російських військ склали до 170 військовослужбовців. ППО збили над Донбасом 3 ворожих літака та 3 БПЛА типу «Орлан-10».
- ▶ Україна звернулася до Міжнародного комітету Червоного хреста з вимогою отримати від РФ списки громадян, примусово депортованих із Маріуполя, й забезпечити їм можливість повернення в Україну.
- ▶ Національний фонд досліджень України запустив проект «Кожний голос має бути почутим», в якому українські вчені звертаються на відео до міжнародної наукової спільноти з розповіддю про втрати вітчизняної науки від російської агресії та проханням вплинути на свої уряди з вимогою більшої підтримки України, у тому числі важким озброєнням.
- ▶ У Полтавській області правоохоронці вилучили у місцевих мешканців 11 ворожих танків, які якось чином опинилися в них після російського вторгнення.

Промова Президента України Володимира Зеленського на засіданні Європейської ради

25 березня 2022 року. 01:03

Вітаю всіх вас, вітаю всіх наших друзів, друзів України!

Вітаю всіх, хто підтримує свободу!

Пане Президенте Європейської ради, друже Шарлю, я вітаю тебе і вітаю всіх нас із твоїм переобранням. Я вважаю, що це дуже важливо і правильно.

Я вдячний за можливість звернутися до вас і до народів Європи.

Сьогодні — місяць російському вторгненню. Після восьми років агресії на Донбасі. Місяць великій війні.

Коротко, як це було. Тому що все — в голові, і все фрагментами. На жаль, трагічними.

Все почалося 24 лютого з Росії. Коли полетіли ракети. Рано-вранці. Проти наших мирних міст. Люди ще спали. Смерть уже прийшла.

Росія направила проти нас бронетехніку. Завезла в Україну декілька тисяч танків.

Не перелічити, скільки з них уже згоріли, скільки ще можуть вбивати нас.

На наших людей падали бомби. З літаків, які піднімалися з Білорусі. І там навіть не визнавали, що це зробили вони.

Росія захопила Чорнобильську станцію. 24 дні звідти не випускали персонал. Уявіть, 24 дні люди жили на такому об'єкті, працювали на такому об'єкті. Це наші люди.

ЗМІСТ

Передмова (О. Красовицький)	3
25 березня 2022 року. Хроніка подій	7
Промова Президента України Володимира Зеленського на засіданні Європейської ради (25 березня 2022 року. 01:03)	11
Якби Росія знала, що її чекає в Україні, вона б точно побоялася сюди йти — звернення Президента Володимира Зеленського (25 березня 2022 року. 01:11)	17
Стримуючи російські дії, наші захисники підводять керівництво Росії до думки: треба говорити — звернення Президента України Володимира Зеленського (25 березня 2022 року. 22:18)	19
Промова керівника Офісу Президента України Андрія Єрмака під час участі у відеозустрічі Atlantic Council (25 березня 2022 року. 22:27)	25
26 березня 2022 року. Хроніка подій	33
Російські війська знищують усе, що робить нас народом, але за це на них чекає відповідальність — звернення Президента Володимира Зеленського (26 березня 2022 року. 23:31)	38
27 березня 2022 року. Хроніка подій	45

---

28 березня 2022 року. Хроніка подій 49

Тиждень очікується дуже насичений,
тож нікому не вдасться сховати український інтерес
десь у політичних кабінетах —
звернення Президента України
(28 березня 2022 року. 00:38) 53

Ми повинні боротися, нам не можна випалювати емоції,
щоб не перегоріти — звернення Президента України
(28 березня 2022 року. 23:55) 57

29 березня 2022 року. Хроніка подій 61

Промова Президента України Володимира Зеленського
у Фолькетингу
(29 березня 2022 року. 15:45) 64

Сигнали з переговорів можна назвати позитивними,
але вони не заглушають розривів російських снарядів —
звернення Президента України
(29 березня 2022 року. 22:53) 71

30 березня 2022 року. Хроніка подій 76

Промова Президента України Володимира Зеленського
в парламенті Норвегії — Стортингу
(30 березня 2022 року. 17:22) 79

Ми нічого не віддамо і будемо боротися за кожен метр
нашої землі, за кожен людину — звернення
Президента України
(30 березня 2022 року. 23:53) 87

31 березня 2022 року. Хроніка подій 90

Промова Президента України Володимира Зеленського
в парламенті Австралії
(31 березня 2022 року. 11:38) 93

Промова Президента України Володимира Зеленського
у Генеральних штатах, парламенті Нідерландів
(31 березня 2022 року. 13:31) 101

Промова Президента України Володимира Зеленського у Федеральному парламенті Бельгії (31 березня 2022 року. 16:55)	109
1 квітня 2022 року. Хроніка подій	114
Ми всі однаково хочемо перемоги, але попереду будуть битви — звернення Президента Володимира Зеленського (1 квітня 2022 року. 00:05)	117
2 квітня 2022 року. Хроніка подій	122
Європа не має права реагувати мовчанням на те, що відбувається з нашим Маріуполем — звернення Президента України (2 квітня 2022 року. 01:17)	127
3 квітня 2022 року. Хроніка подій	131
Робіть усе, що можете, щоб ми разом вистояли в цій війні за нашу свободу і незалежність — звернення Президента України Володимира Зеленського (3 квітня 2022 року. 00:05)	135
Час зробити все, щоб воєнні злочини російських військових стали останнім проявом цього зла на землі — звернення Президента України (3 квітня 2022 року. 21:22)	141
4 квітня 2022 року. Хроніка подій	147
Промова Президента України Володимира Зеленського в парламенті Румунії (4 квітня 2022 року. 21:26)	151
5 квітня 2022 року. Хроніка подій	157
Є безліч доказів, що саме російські війська знищують мирні міста, катують та вбивають мирних людей —	

звернення Президента Володимира Зеленського (5 квітня 2022 року. 00:38)	162
Виступ Президента України на засіданні Ради Безпеки ООН (5 квітня 2022 року. 21:07)	168
Промова Президента України у Генеральних кортесах Іспанії (5 квітня 2022 року. 21:24)	176
6 квітня 2022 року. Хроніка подій	181
Зараз Київ — це столиця глобальної демократії, столиця боротьби за свободу для усіх в Європі — звернення Президента Володимира Зеленського (6 квітня 2022 року. 00:16)	185
Промова Президента України в Ерахтасі, парламенті Ірландії (6 квітня 2022 року. 14:13)	189
7 квітня 2022 року. Хроніка подій	196
Якщо не буде справді болісного пакету санкцій проти Росії, це буде розглядатися Москвою як дозвіл наступати — звернення Президента Володимира Зеленського (7 квітня 2022 року. 00:30)	199
Промова Президента України Володимира Зеленського в парламенті Греції (7 квітня 2022 року. 14:17)	206
Промова Президента України в Палаті представників Кіпру (7 квітня 2022 року. 20:05)	212
Бути сміливими — це наш бренд; будемо поширювати нашу сміливість у світі — звернення Президента Володимира Зеленського (7 квітня 2022 року. 23:39)	218

---

8 квітня 2022 року. Хроніка подій	223
Промова Президента України Володимира Зеленського в Едускунті, парламенті Фінляндії (8 квітня 2022 року. 15:05)	227
Удар по Краматорську має стати одним зі звинувачень на трибуналі щодо воєнних злочинів Росії — звернення Президента Володимира Зеленського (8 квітня 2022 року. 23:37)	235
9 квітня 2022 року. Хроніка подій	240
Стратегія захисту для кожної цивілізованої держави — тиснути на Росію, щоб відновити мир — звернення Президента України (9 квітня 2022 року. 22:27)	244
10 квітня 2022 року. Хроніка подій	249
Усі наші дії й кожна хвилина спрямовані на те, щоб Росія визнала правду — звернення Президента України (10 квітня 2022 року. 23:45)	251
11 квітня 2022 року. Хроніка подій	256
Промова Президента України в Національній асамблеї Республіки Корея (11 квітня 2022 року. 13:22)	260
12 квітня 2022 року. Хроніка подій	267
Новий пакет санкцій має бути таким, щоб Росія навіть не говорила про зброю масового ураження — звернення Президента України (12 квітня 2022 року. 00:07)	270
13 квітня 2022 року. Хроніка подій	275
Від сили нашого спротиву в усіх його формах прямо залежить майбутнє України —	

звернення Президента Володимира Зеленського (13 квітня 2022 року. 00:36)	278
Промова Президента України Володимира Зеленського в Рійгікогу, парламенті Естонії (13 квітня 2022 року. 14:12)	284
Або Росія буде реально шукати мир, або внаслідок цієї війни назавжди залишить міжнародну арену — звернення Президента України (13 квітня 2022 року. 23:06)	291
14 квітня 2022 року. Хроніка подій	295
За 50 днів цієї війни Україна стала героєм для всього вільного світу — звернення Президента Володимира Зеленського (14 квітня 2022 року. 23:59).....	298
15 квітня 2022 року. Хроніка подій	304
Від ефективності інструментів впливу на Росію залежить, скільки триватиме ця війна — звернення Президента України (15 квітня 2022 року. 23:31)	309
16 квітня 2022 року. Хроніка подій	315
Ми боремося заради вільного майбутнього та розвитку нашої країни — звернення Президента України (16 квітня 2022 року. 23:54)	318
17 квітня 2022 року. Хроніка подій	323
Відповіддю на спробу «рубльової окупації» Херсонської та Запорізької областей має бути повне охоплення санкціями російської банківської системи — звернення Президента України (17 квітня 2022 року. 23:41)	326

18 квітня 2022 року. Хроніка подій	331
Ми, світ та історія заберуть у Росії значно більше, ніж російські ракети — в Україні — звернення Президента Володимира Зеленського (18 квітня 2022 року. 23:15)	335
19 квітня 2022 року. Хроніка подій	340
Якщо наші партнери мають потрібну Україні зброю, то їхній обов'язок — допомогти захистити свободу й життя людей — звернення Президента Володимира Зеленського (19 квітня 2022 року. 22:49)	343
20 квітня 2022 року. Хроніка подій	348
Сьогодні — історичний момент, коли Україна може розвинути максимальну швидкість у приєднанні до ЄС — звернення Президента Володимира Зеленського (20 квітня 2022 року. 22:18)	352
21 квітня 2022 року. Хроніка подій	357
Промова Президента України Володимира Зеленського в Асамблеї Республіки, парламенті Португалії (21 квітня 2022 року. 20:50)	362
22 квітня 2022 року. Хроніка подій	369
Звернення Президента Володимира Зеленського під час міністерського круглого столу Світового банку на підтримку України (22 квітня 2022 року. 00:05)	374
Спроба нової анексії з боку Росії призведе до нових потужних санкцій, які зроблять її такою бідною, як за часів громадянської війни 1917 року — звернення Президента України (22 квітня 2022 року. 00:26)	381

Збройні Сили України — це фундамент, на якому
має стояти фортеця з нашої національної єдності —
звернення Президента Володимира Зеленського
(22 квітня 2022 року. 22:53) 385

23 квітня 2022 року. Хроніка подій 390

24 квітня 2022 року. Хроніка подій 394

Це лише питання часу, коли всі російські вбивці
отримають справедливую відповідь
за скоєні ними злочини —
звернення Президента України
(24 квітня 2022 року. 00:24) 397

Привітання Президента України Володимира Зеленського
з Великоднем
(24 квітня 2022 року. 09:09) 400